

Novela umožní lépe ochránit děti

Dne 1. června 2006 vejde v účinnost novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Podoba zákona je výsledkem opakovaných diskusí s odborníky, zástupci státní správy, samosprávy i neziskového sektoru.

Nová právní úprava mimo jiné **prohlubuje ochranu dětí**, které jsou na základě žádosti rodičů opakovaně umisťovány do kojeneckých ústavů, dětských domovů a dalších zařízení, a děti ohrožovaných násilím mezi rodiči nebo jinými fyzickými osobami. Novela také **posiluje práci s biologickou rodinou** a umožňuje tak dítěti zachování rodinného prostředí. Zákon zakotvuje možnost svěřit dítě na přechodnou dobu do pěstounské péče, a to zejména v případech, kdy dítěti v rodině nejsou zajištěny potřebné podmínky. Mělo by jít o dobu, než rodiče vyřeší své problémy a dítě se tak bude moci relativně brzy vrátit zpět do rodiny.

Novela pamatuje i na děti, které žijí v zařízeních ústavní výchovy. Podle nové právní úpravy budou muset orgány sociálně-právní ochrany **pravidelně spolupracovat s rodiči** těchto dětí i po jejich odebrání z rodiny. To by mělo především pomoci řešit sociální situaci rodiny a umožnit tak dítěti jeho návrat domů. Návrh vychází ze zásady, že primárním zájmem dítěte je žít s vlastními rodiči, popř. blízkými osobami.

Nová právní úprava zvyšuje ochranu dětí také tím, že lékařům, kteří budou mít podezření na týrání či zneužívání dítěte nebo zanedbávání péče o ně, stanoví povinnost zajistit záznam o vzniku úrazu, který provede osoba doprovázející dítě nebo přímo dítě samo. Pokud nebude charakter zranění odpovídat popisu úrazu uvedenému v záznamu, bude muset lékař **zaslat záznam příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí**. Tím samozřejmě není dotčena oznamovací povinnost podle trestního zákona.

Novela zefektivňuje přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči. Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s krajskými úřady, českými i zahraničními odborníky připravuje aktualizaci metodického doporučení pro vedení těchto příprav.

Nová právní úprava významně **zvyšuje odměnu pěstouna**. Dávka vzroste na dvojnásobek dosud vyplácené částky. Nově tak budou pěstouni dostávat za každé dítě místo současných 1 200 Kč měsíčně **2 400 Kč**. V případě pěstounů, kteří vykonávají pěstounskou péči v zařízeních pro výkon pěstounské péče, a pěstounů pečujících alespoň o tři děti nebo alespoň o jedno dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené, které vyžaduje mimořádnou péči, bude činit výše odměny pěstouna **15 600 Kč**. Tato částka může být v některých specifických případech ještě vyšší.

Další změny se týkají pověřených osob, které mohou poskytovat sociálně-právní ochranu. Praktické zkušenosti ukázaly, že lidé, kteří přicházejí do přímého kontaktu s dětmi, kterým sociálně-právní ochrana náleží, tedy především s dětmi zanedbávanými, týranými či zneužívanými, musí být schopni posoudit nebezpečí, které dítěti hrozí, a včas mu zajistit potřebnou odbornou pomoc. Proto **je nezbytné, aby tyto osoby měly příslušné odborné vzdělání a praxi**.

Novela zákona nadále počítá s tím, že pověřené subjekty budou mít oprávnění vyhledávat vhodné děti pro náhradní rodinnou péči a vhodné zájemce, kteří se chtějí stát pěstouny či osvojiteli. Informace o těchto dětech a zájemcích pak budou oznamovat obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. Zejména u dětí, které jsou obtížně umístitelné do náhradní rodinné péče, se taková praxe v minulosti osvědčila. Nestátní organizace jsou vítanými partnery státu při vyhledávání dětí vhodných pro osvojení nebo pěstounskou péči, stejně jako vhodných náhradních rodičů. Mohou poskytovat poradenství a provázet tyto rodiny. V kompetenci státu jako garanta hájení dětských práv tak zůstává pouze výsledný úkon samotného přiřazení konkrétního dítěte ke konkrétním rodičům.

Nová právní úprava zavádí **státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc**. Ten náleží za každé dítě, které je do takového zařízení svěřeno na základě rozhodnutí soudu či na doporučení orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Průměrná výše tohoto příspěvku bude činit měsíčně **14 700 Kč** na jedno dítě. Novela umožní vyplácení příspěvku za každý den zvláště, což dosud zákon neznal, a dává zařízením možnost použít ho i na jiné náklady než stravu a ošacení dítěte. V praxi to tedy bude znamenat **zlepšení finančních podmínek pro tato zařízení**.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. K 1. lednu 2005 činil počet systemizovaných pracovních míst v celém resortu práce a sociálních věcí 18 194. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, inspektoráty práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tloskov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.